

Udvalget — en Enighed, som jo neppe var at forudsætte efter Forhandlingerne under denne Sags første Behandling, — anser jeg det for givet, hvorledes Stemmegivningen vil falde ud under den nuværende Behandling, og skøndt jeg ikke kan negte, at jeg tilbøds i det Mindste deler nogle af de Betæneligheder, der tidligere ere bleve fremsatte med Hensyn til Rigtigheden af nu at forlade Systemet af 23de Mai 1873 for at gaa over til det System, som nu anbefales, vil jeg dog finde det størstøst under disse Omstændigheder at komme tilbage paa disse Betæneligheder. Der var imidlertid en Ting, som det syntes mig, at man var temmelig enig om ved første Behandling, og det var, at det, naar man gik ind paa dette nye System, i ethvert Fald var aldeles nødvendigt, at der maatte udredes et skæffeligt Bidrag af de interesserede Kommuner, og at dette var nødvendigt som en Garanti for, at man ikke skulde komme ind paa en Glidbane, ad hvilken man bestandig vilde komme til at fare hurtigere og hurtigere. Det blev blandt Andet, saavidt jeg erindrer, netop af den ærede Ordfører bemærket, at det forekom ham, at det Bidrag fra Kommunerne, der var foreslaaet af Regjeringen, var overordentlig ubetydeligt, at det burde forhøies, og derfor kan jeg ikke negte, at det overraskede mig noget at se, at Udvalgets Forslag gik ud paa ikke at forhøie dette Bidrag fra Kommunerne, men — saaledes opfatter jeg det i det Mindste — snarere at formindske det. I Regjeringsudkastet er det jo nemlig fastsat, at Kommunerne skulde udrede en Erstatning, der svarede til Expropriationen, som ikke maatte overstige 75,000 Kr. pr. Banemil, og efter de Erfaringer, man hidtil har haft, kan det vel siges, at denne Erstatning vilde vel i det Mindste i de frugtbare Egne omtrent naae dette Maximum. Derimod har jo Udvalget foreslaaet, at det, der skal udredes pr. Banemil af de interesserede Kommuner i disse frugtbare Egne, er omtrent 90,000 Kr. pr. Banemil, det vil sige, som det allerede er bemærket af den Forslagsstiller, jeg refererer mig til, nominelt 90,000 Kr., men paa ingen Maade reelt, thi det er ikke 90,000 Kr., der saaledes uden videre skulle fylbes Statskassen, men det er en Annuitet af 6000 Kr., der skal betales, og en Annuitet af 6000 Kr. i 15 Aar er i Virkeligheden ikke mere end 67,000 Kr., altsaa mindre end det Beløb, som Kommunerne vilde komme til at betale efter Regjeringsudkastet. Nu vil man vel sige: men det er dog forholdsvis en større Del, thi, idet Anlægsomkostningerne efter Udvalgets Forslag overhovedet skulle nedsettes, er selv det forstaaente Beløb en større Brøkdelen af Omkostningerne. Ja, det er ganske sandt, men det, som det forekommer mig, at det kommer an paa, naar man vil sætte et Bolværk imod, at der gøres Krav til Sernbane-Anlæg, som maa anses for at være mindre fornuftige, men som man vil

have Banstuelighed ved at modsætte sig, er egentlig blot den positive Størrelse af Bidraget. Fremdeles indeholdes der ganske vist en anden Bestemmelse i Udvalgets Forslag, nemlig den om nogle forandrede Bestemmelser med Hensyn til Expropriationsudgiftens Udredelse, men denne Forandring har dog kun en mere underordnet Betydning for de paagældende interesserede Kommuner, og det forekommer mig, at det dog idetmindste maa staa klart, hvad det er, der er foreslaaet fra Udvalgets Side, at man jo egentlig ikke kan sige, saaledes som det er udtalt i Betænelingen, at man har ment, at Tilfuddet fra de paagældende Kommuner burde være større. Jeg har troet, at det burde staa klart, hvorledes Forholdet egentlig er, og jeg kan ikke se rettere end, at det i og for sig er meget naturligt, naar man fastsætter Bidraget efter de Principer, hvorefter Udvalget har ment, at det burde fastsættes, til 90,000 Kr. pr. Banemil for disse, som sagt, mere frugtbare Egne og et tilsvarende Beløb for de andre Egne, at denne Sum da udredes paa den Maade, som er foreslaaet i Regjeringens Udkast, nemlig at den forrentes med 4 pCt. og amortiseres i 28 Aar, og det er netop det, som den ærede Landstingsmand for Sydsjælland har foreslaaet.

Siden jeg har taget Ordet med Hensyn til denne Sag, er der dog endnu en anden Betragtning, som jeg har troet, at der maaske kunde være nogen Anledning til at fremkomme med. Derfor jeg ikke tager fejl, da er det, der væsentlig har bevirket, at Enighed har kunnet tilveiebringes i Udvalget, den nye Tanke, der er fremkommen om, at man ved en lettere Bygningsmaade af de Sernbaner, hvorom der her er Spørgsmaal, kunde bewirke en mindre Udgift ved disse Anlæg og ligeledes en billigere Drift. Jeg tilstaar, at jeg ikke tør have nogen Mening om, hvorvidt de Overlag og Beregninger, som i den Henseende ere gjorte og opstillede, ville slaa til. Det er jo saa, at Regjeringen har meddelt, at den egentlig ikke havde tænkt sig, at de Overveielser, som den havde i Sinde at anstille med Hensyn til dette Spørgsmaal, vare tilendebragte, og derfor forekommer det mig vel, at der maaske kunde være Grund til at tvivle om, at der da virkelig allerede nu er tilveiebragt et aldeles fyldestgjørende Grundlag til at bygge en Afstemning paa. Dette skal jeg imidlertid lade staa hen. Jeg er fuldkommen af den Mening, at det er en overmaade tiltalende Ide og navnlig forekommer det mig, at den er i høj Grad tiltalende med Hensyn til den ene af de Baner, hvorom der her er Spørgsmaal, og det er maaske ogsaa netop med Hensyn til denne Bane, at Udvalget nærmest er kommet ind herpaa. Jeg tænker herved paa Elybanen. Dette er jo en Bane, der har en saa stor Længde, at det vel kunde være ønskeligt at formindske Omkostningerne ved den, og dernæst er der ved denne Bane den Særegenhed, at det paa Grund af, at Limfjorden